

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023.

«ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ»

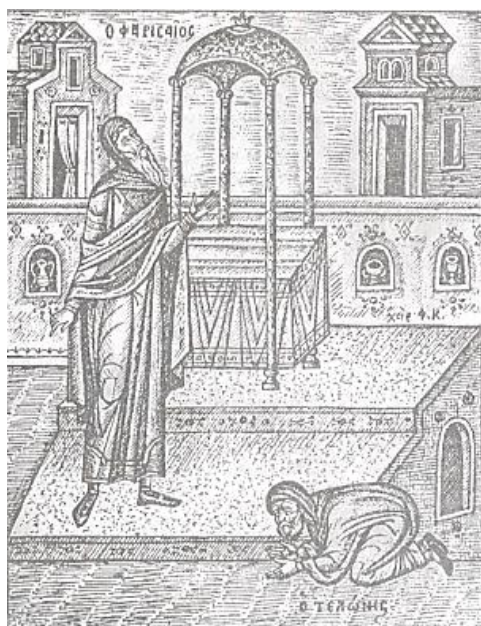
«Τελώνου και Φαρισαίου»

*Των αγίων μπτέρων των Τριών Ιεραρχών
Εμμελθείας, Νόννας και Ανθούσης.*

έτος 16^ο Τεύχος 688

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ-ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ (Λουκ.18,10-14)

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη- θεολόγου

«Και ο τελώνης μακρόθεν εσώς ουκ ήθε-
λεν ουδέ τους οφθαλμούς εις τον ουρανόν επά-
ραι, αλλ'έτυπεν εις το στήθος αυτού λέγων, ο
Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ.» (Λουκ.18,13).

Αγαπητοί μου αδελφοί, η σημερινή ευαγγε-
λική περικοπή μας ομιλεί για την προσευχή και
τη μετάνοια, δυο μεγάλες αρετές. Με απλά λό-
για μας διδάσκει πώς να προσευχόμαστε. Οι
δυο πρώτες αρετές της προσευχής και της μετά-
νοιας, μας ανεβάζουν στο θρόνο του Θεού και

μας συγκρατούν εκεί, πάντα με τη χάρη Του. Αντίθετα τα πάθη της κενο-
δοξίας και κατάκρισης, μας απογυμνώνουν από τη Χάρη του Θεού. Ο άν-
θρωπος που πιστεύει στο Θεό νιώθει πηγαία την ανάγκη να προσεύχεται
αδιαλείπτως προς το Θεό. Όσο πιο δυνατή είναι η πίστη, τόσο πιο μεγάλη
και η ανάγκη για προσευχή. Η προσευχή αγκαλιάζει ολόκληρη την ύπαρξη
του πιστού.

Θέλοντας ο Χριστός να μας τονίσει, από τη μια μεριά την αξία της
προσευχής, καθώς και τον ορθό τρόπο με τον οποίο πρέπει να

προσευχόμαστε και από την άλλη μεριά και να στιγματίσει αυτούς που νομίζουν πως είναι δίκαιοι και κατακρίνουν τους άλλους, είπε τη σημερινή παραβολή, που κατά παράδοση της Εκκλησίας μας αναγιγνώσκεται κάθε χρόνο πρώτη της ιερής περιόδου του Τριωδίου, δηλαδή της εκκλησιαστικής περιόδου από σήμερα μέχρι το Μεγάλο Σάββατο, της πιο κατανυκτικής περιόδου του έτους, που με τις ωραιότατες ακολουθίες της, τη νηστεία της Μεγάλης Σαρακοστής, μας προετοιμάζει με τον καλύτερο τρόπο να γιορτάσουμε εξαγνισμένοι την Ανάσταση του Χριστού μας.

Η γνήσια και θεάρεστη προσευχή ενσαρκώνεται από τον Τελώνη της παραβολής, όπως μας βεβαιώνει ο Κύριος, η προσευχή του εισακούστηκε από το Θεό. Ο Τελώνης κατέβηκε στο σπίτι του δικαιωμένος : **«Λέγω υμίν, κατέβη ούτος δεδικαιωμένος εις τον οίκον αυτού ή γαρ εκείνος, ότι πας ο υψών εαυτόν ταπαπεινωθείσεται, ο δε ταπεινών εαυτόν υψωθείσεται»**(Λουκ.18,14). Η προσευχή είναι μέγιστο δώρο του Θεού στους ανθρώπους. Η προσευχή είναι πνευματική ανάγκη κάθε πιστού ανθρώπου. Όσο θερμότερα πιστεύουμε, τόσο πιο πολύ θέλουμε να προσευχόμαστε. Η προσευχή είναι το οξυγόνο της ψυχής. Φέρνει στον άνθρωπο γαλήνη, ειρήνη, διώχνει τη λύπη και ανακουφίζει τον πόνο και το σπουδαιότερο αποκαθιστά την επικοινωνία μας με το Θεό.

Οι πατέρες της Εκκλησίας Μας προτρέπουν να κάνουμε κάποια πράγματα κατά τη διάρκεια της προσευχής. **Πρώτο**, να δοξολογούμε το Θεό, το Δημιουργό και Πλάστη μας για τη ανέκφραστη μεγαλοσύνη Του. **Δεύτερο**, να τον ευχαριστούμε για όλα όσα έκανε και κάνει για τη σωτηρία μας. Για τα πάθη και το Σταυρό Του, για **όλες** τις ευεργεσίες Του, υλικές και πνευματικές, όσες βλέπουμε και γνωρίζουμε και όσες αγνοούμε. **Τρίτο**, να εξομολογούμαστε και να ζητούμε συγχώρηση για τα πάθη και τα λάθη μας, τις αμαρτίες και τα σφάλματά μας. **Τέταρτο**, να ζητούμε την αγάπη Του, ό,τι έχουμε ανάγκη για τη σωτηρία μας. Ελεύθερα, απλά και ταπεινά, σαν τον Τελώνη , να Του αναφέρουμε ό,τι μας απασχολεί, ζητώντας το έλεός Του στον αγώνα της ζωής μας.

Παράδειγμα θεάρεστης προσευχής και ειλικρινούς μετάνοιας μας προβάλλει σήμερα το Ευαγγέλιο τον Τελώνη. Επειδή οι τελώνες ήταν

φοροεισπράκτορες κι έκαναν αδικίες, ήταν για την εποχή τους οι χαρακτηριστικοί τύποι αμαρτωλών ανθρώπων. Το Ευαγγέλιο μας λέγει, λοιπόν, πως ένα Φαρισαίος, που νόμιζε τον εαυτό του δίκαιο κι ένας Τελώνης που θεωρείτο αμαρτωλός, **ανέβηκαν** να προσευχηθούν στο ιερό: **«Άνθρωποι δύο ανέβησαν εις το ιερόν προσεύξασθαι, ο εις Φαρισαίος και ο έτερος Τελώνης»**(Λουκ.18,10). Ας προσέξουμε το ρήμα που χρησιμοποίησε ο Κύριος **«ανέβηκαν»**, που δηλώνει πως η προσευχή αποτελεί **«ανάβαση»**, εξύψωση του ανθρώπου από τα γήινα στα ουράνια. Ας προσέξουμε πώς προσευχόταν ο Τελώνης: **« και ο τελώνης μακρόθεν εστώς ουκ ήθελεν ουδέ τους οφθαλμούς εις τον ουρανόν επάραι..»**(Λουκ.18,13). Η προσευχή όσο κι αν αποτελεί ενέργεια της ψυχής, δεν πραγματοποιείται ερήμην του σώματός του. Στο έργο της προσευχής στρατεύεται ο όλος άνθρωπος. Μαζί με την ψυχή συμμετέχει και το σώμα. Η στάση του σώματος εμπνέει και βοηθά την ψυχή την ώρα της προσευχής.

Ας προσέξουμε τώρα τη στάση του σώματος του Τελώνη, στάθηκε, λοιπόν, μακριά από το θυσιαστήριο, γιατί είχε αυτογνωσία της αμαρτωλότητάς του και επομένως ταπείνωση και μετάνοια. Δεν τολμούσε να ατενίσει στον ουρανό κι ακόμη χτυπούσε το στήθος του, γιατί μέσα στο στήθος είναι η καρδιά, ο χώρος που ξεκινά και εδρεύει τόσο το καλό όσο και το κακό. Και ακόμα, τα λόγια της προσευχής, που με δάκρυα έλεγε ήταν αξιοθαύμαστα: **«Ο Θεός ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ..»**(Λουκ.18,19), Θεέ μου ελέησέ με τον αμαρτωλό.

Η ταπείνωση σε όλο το μεγαλείο της στο πρόσωπο του Τελώνη. Χωρίς ταπείνωση και χωρίς συντριβή είναι αδύνατο να προσευχηθούμε. Το βλέμμα αποτελεί καθρέφτη της ταπείνωσης. Ακόμη και η συναίσθηση της αμαρτωλότητας οδηγεί στη συντριβή και τη μετάνοια.

Ας δούμε τώρα πώς προσευχόταν ο Φαρισαίος. Ούτε ίχνος ταπείνωσης, ούτε μετάνοιας! Μόνο οίηση και αυτοδικαίωση είχε ευχαριστώντας τάχα το Θεό πως δεν ήταν σαν τους άλλους ανθρώπους αμαρτωλός ή σαν εκείνο εκεί τον Τελώνη. Η κενοδοξία του σφραγίστηκε με το πάθος της κατάκρισης των άλλων. Γι'αυτό κι ο Χριστός επιλέγει, ότι αυτός μεν επέστρεψε στο σπίτι του καταδικασμένος και αμαρτωλός, ενώ ο Τελώνης

συγχωρεμένος και δικαιωμένος. Γιατί κατά την αδέκαστη απόφαση του Κυρίου: « **ότι πας ο υψών εαυτόν ταπεινωθήσεται, ο δε ταπεινών εαυτόν υψωθήσεται**» (Λουκ.18,14), δηλαδή αυτός που εξυψώνει τον εαυτό του, που κενοδοξεί, θα ταπεινωθεί από το Θεό, ενώ όποιος ταπεινώνει τον εαυτό του, θα εξυψωθεί και θα δοξασθεί από τον ίδιο το Θεό. Είναι νομοτέλεια πνευματική τούτο, το είδαμε και θα το βλέπουμε όσο υπάρχει τούτος ο κόσμος, και στον εαυτό μας και στους άλλους.

Την προσευχή μας, κοντά στα άλλα που λεπτομερώς ανάφερα, θα πρέπει να τη διακρίνει και αυτογνωσία. Χωρίς συναίσθηση της αμαρτωλότητάς μας και επίγνωση της αδυναμίας μας δε μπορούμε να προσευχηθούμε σωστά. Η έπαρση και η ηθική αυτάρκεια αποτελούν τη μεγαλύτερη απειλή της πνευματικής ζωής, αλλά και της προσευχής. Αυτό που επιβάλλεται να αποτελεί το κύριο αίτημά μας στην προσευχή είναι ο Κύριος να μας χαρίσει το μέγα έλεός Του. Όσο υψηλό έργο είναι η προσευχή, τόσο μεγαλύτερη προσπάθεια απαιτεί. Για να προσευχηθούμε σωστά χρειάζεται αγώνας. Για να είναι η προσευχή μας γνήσια απαιτείται προσοχή. Ο Τελώνης της σημερινής παραβολής μας προσφέρει ένα από τα πιο υπέροχα υποδείγματα αληθινής και θεάρεστης προσευχής.

Αδελφοί μου, εξαιρέτως σήμερα, αρχή του τριωδίου, καλούμαστε να αγαπήσουμε, να εξασκήσουμε τις θεάρεστες αρετές της προσευχής, της ταπείνωσης και της έμπρακτης μετάνοιας, όπως ακριβώς τις είδαμε στο πρόσωπο του Τελώνη. Αν αγωνιζόμαστε έτσι, με ταπείνωση και προσευχή και μετάνοια, αν εφαρμόζουμε τις εντολές του Θεού και πρωτίστως τη διπλή αγάπη προς το Θεό και τον πλησίον μας, αν ζούμε ενσυνείδητη μυστηριακή ζωή, τότε θα έλθει και σε μας το έλεος του Θεού. Και όποιες κρίσεις προσωπικές, οικογενειακές, κοινωνικές και εθνικές θα παρέλθουν. Μακάρι να αξιωθούμε με το έλεος του Θεού να ζήσουμε αυτή τη ζωή ειρηνικά για να μεταβούμε στην άλλη την αιώνια και αληθινή ζωή κοντά στον Ιησού Χριστό. Με την έναρξη του Τριωδίου είναι ευκαιρία κατά τη διάρκειά του με προσευχή και μετάνοια να ζήσουμε τη χαρά της ταπείνωσης και στο τέλος του τη χαρά της Ανάστασης του Κυρίου, αλλά και της δικής μας αναγέννησης. **ΑΜΗΝ.**